

[Helge Larsen.]

ved behandlingen af de tilsvarende lovforslag i forrige folketingsår, at anbefale dem til gennemførelse. Det er vigtigt, at den udbygning af ophavsmændenes rettigheder, som her foreslås, gennemføres, men jeg erkender ligesom det ærede medlem hr. Per Federspiel, at den hurtige udvikling af kommunikationsmidlerne medfører mange nye problemer, som der må tages stilling til. Det ærede medlem fru Ellen Strange Petersen har nævnt enkelte ting, der er dukket op for ganske nylig.

Jeg er rede til en hurtig behandling af disse spørgsmål i udvalget. Jeg håber, at det kan lykkes os at gennemføre lovforslagene, så de kan træde i kraft samtidig med den tilsvarende lovgivning i de øvrige nordiske lande.

Morten Lange: Som det så rigtigt er sagt, er det et overordentlig vanskeligt område at lovgive på. Der har været ført lidenskabelige diskussioner om ophavsretten i de sidste 10-15 år i mange kredse. Det skyldes nok, at der i virkeligheden er to helt principielt forskellige synspunkter vedrørende ophavsretten. Det ene går ud på, at det er et monopol, som ophavsmændene har, og da samfundet bør bekæmpe monopolister, er det samfundets opgave at begrænse disse monopolejeres færdsel. Det er den amerikanske ideologi i dette tilfælde, hvorimod den mere almindelige og mere i Vesteuropa udbredte opfattelse er, at ophavsmændene er folk, der har lavet et stykke arbejde, og at det er samfundets opgave at beskytte deres ret til arbejdet og til frugterne deraf. Det lovforslag, vi har for os, bygger i hovedsagen på den sidste opfattelse, og med rette, og sætter naturligvis så en række ventiler på, så at en sådan beskyttelse af ophavsmændenes ret ikke umuliggør en række andre ting, som samfundet er interesseret i.

Strukturen i lovforslaget er for så vidt principielt acceptabel for mit parti. Vi synes, det er et rimeligt grundlag, der er lagt, men om ventilerne er rigtige, om de er store eller små nok, det er jeg helt sikker på at udvalget vil tilbringe lang tid med at diskutere. Det vil undre mig, om partirammerne i det høje ting er så stive, at de

virkelig kan holde også i så kompliceret et spørgsmål som ophavsretten.

Jeg er noget urolig for en række af paragrafferne. Nogle af dem er allerede blevet antikverede. Jeg er temmelig sikker på, at reglerne for fotokopiering, der omtales i §§ 11 og 12, vil trænge til en nøjere og mere præcis udformning, for det er ved at blive et stort problem. For få år siden var det en meget tilfældig sag, men nu er det en vigtig sag, og de to paragraffer dækker ikke fuldt ud. De er i hvert fald åbne for en meget bred fortolkning.

Jeg er heller ikke helt sikker på § 17, hvorefter der gives ret til stålbandsoptagelse til udnyttelse til undervisning og uden vederlag. Jeg kan i en fart se en hel del grove misbrug, der kan blive tale om her. Jeg tror i almindelighed, at en sådan fraskrivelse af retten for ophavsmænd, en gros og uden nogen som helst slags vederlag, nok er lidt dristig og næppe holdbar, selv om vi alle er ivrige efter at tilgodese skolernes undervisningskrav og -materiale. Også dér er et problem, som vi kommer til at se nærmere på i udvalget.

Der er i det hele taget en hel del af den slags på vejen gennem forslaget. Der er flere steder givet regler for brug af kunstværker og lignende. Jeg savner imidlertid en nøjere præcision i bestemmelserne vedrørende brug af illustrationer. Der findes regler herfor hist og her i forslaget, men de er ikke præcise nok. Det er et af de områder, hvor de allerstørste misbrug af ophavsretten finder sted i øjeblikket. Selv relativt ansete forlag undser sig ikke for fra tid til anden at sikre sig illustrationer på billig vis ved svage optegninger fra allerede offentliggjorte værker. En lovgivning som den foreliggende burde formentlig kunne hindre, at noget sådant fandt sted i større omfang.

Hvad forslag til lov om retten til fotografiske billeder angår, er jeg ikke klar over, om beskyttelse af ofrene hører hjemme under denne lov eller under en helt anden lovgivning. De kunne ellers nok trænge til beskyttelse, men jeg ser det sådan for mig, hvis jeg har forstået lovtæksten rigtigt, at det er fotografen, der skal beskyttes. Så er det måske urimeligt at kræve ofrene beskyttet i samme lovgivning; men det er et alvorligt problem, og det må klar-